

Velja v Ljubljani
in po pošti:

za celo leto . . . K 84.—
za pol leta . . . 42.—
za štiri leta . . . 21.—
za mesec . . . 7.—

Na inozemstvo:

za celo leto naprej K 95.—
za pol leta . . . 50.—
za štiri leta . . . 26.—
za mesec . . . 9.—

Jugoslavija

Plačano do

Licijalna knjižnica

Ljubljana.

Na pismene naročbe brez
pošiljatve denarja se ne
moremo ozirati.

Naročniki naj pošiljajo
naročnino
po nakazniol. v

Šnajo po po-
storu in al-
isok ter 45 mm
tor za enkrat
rečkrat popust.

Uredništvo je na Starem trgu številka 19. Telefon
številka 260. — Upravištvo je na Marijinem trgu
številka 8. — Telefon številka 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 40 vinarjev.

Vpraševanja glede inseratov i. dr. se naj pri-
loži za odgovor dopisnica ali znamka. — Dopisil
naj se ščitirajo. — Rokopisil se ne vračajo.

Boljševizem in naša so- cijalna demokracija.

(Nadaljevanje.)

Druga nevarnost, ki nam preti od boljševizma je ta, da bi bilo človeštvo pahnjeno nazaj v primitivne razmere. Boljševiki so patološki ljudje. Je to neke vrste duševna bolezen, hrepenenje in želja po uničevanju. Do skrajnosti fanatizirana masa uniči vse, kar ji pride pod roke. Zivalski instinkti premagajo vse druge. Treznejši elementi med maso izgube vpliv, na površje pridejo bandite. Materijalne in kulturne vrednote se vničujejo. Blagostanje izgine, beda nastopi, ker uničena so sredstva, s katerimi si je človek zaslužil naravo in si tako ustvaril svojo materijalno kulturo. Produkcija propade, veselje do dela mine. Nastopi lakota in splošna anarhija na vsakem polju človeškega življenja. O tem sta nam živi pričci Rusija in Madžarska.

Boljševizem pri nas. Milje, v katerem živimo.

Kakor povsod drugod je tudi pri nas ozračje prenapolnjeno z razstrelinimi snovmi. Mati političnih in socijalnih preobratov je duševna revolucija. Konservativnost naših mas je med vojno doživela velik poraz. Mišljenski razvoj našega ljudstva je napravil velik skok od desne na levo.

Kakor drugod je tudi pri nas slepa vera v avtoritete, kateri se je naš narod skozi stoletja suženjsko klanjal, izgubila tla pod seboj. Vera v boga, cerkev in duhovščino je opešala. S tem se je začel majati glavni stebel, na katerem sloni stavba avtoritete, na katerem sloni stavba avtoritete, na katerem sloni stavba avtoritete. Kdo je kratičnega družabnega reda. Kdo je povzročil ta preobrat? „Slovenec“ in njegovemu podrejenim glasila bi rekli: Svobodomislci in framasoni. Toda, gospodje, počasi! Trdim, da so vero trgali iz src našemu ljudstvu predvsem zastopniki vere sami. Jedro krščanske in vsake civilizirane vere je: Ljubi svojega bližnjega! Kar se tebi ne zdi dobro, tudi ti ne stori svojemu bližnjemu! Ne vbijaj! Ne laži! V teh

kratkih stavkih je zapopadeno bistvo čistega Jezusovega nauka, večne resnice, ki so edino pravi temelj dobri morali, na katere temelju more biti zgrajen pravičen in trajen družabni red. Krščanske cerkve imajo ta nauk sicer zapisan v svojih knjigah, v praksi ga pa ne izvajajo. Da bi bili zastopniki raznih krščanskih cerkev učili vedno in dosledno omenjene zlate nauke Jezusa Kristusa ter tudi predvsem sami po njih živeli v vsakdanjem življenju, kako visoka bi bila že danes tista prava, čista, srčna kultura človeškega rodu. Imeli bi pravi raj na zemlji; vladala bi ljubezen, sreča in zadovoljnost. Kajti Jezus je rekel: „Božje kraljestvo ne pride s sijajem. Tudi ne poreko: „Glej, tu je“, ali: „Glej, tam je.“ „Zakaj, glejte, božje kraljestvo je notri v vas.“ V nas pa ni ljubezni, zato tudi ni med nami božjega kraljestva. Ljudje, ki so bili v prvi vrsti poklicani, da uče pravi Jezusov nauk in tako pripravljajo božje kraljestvo na zemlji, niso izvršili svoje naloge. Morali bi biti sol zemlje, luč sveta, kakor jim je zapovedal Gospod. Niso mu sledili. Mesto miru so sejali prepir; mesto ljubezni so oznanjevali sovraštvo. Zato pa je zmagal nad Jezusom, kraljem miru, Antikrist, vladar sovraštva. Mesto cvetne nedelje je doživel človeški rod strašen petek razdejanja. Zaslužili smo to katastrofo, ker nismo hoteli piti čiste vode iz Jezusovega vrelca. Največja krivda pa pri tem zadene dotičnike, ki so to vodo kahlili, ki se smatjajo za Jezusove naslednike na zemlji in edino poklicane ter prave oznanjevalce njegovega nauka. Svobodomislci niso primešali ljulike čisti pšenici Jezusovega nauka, ker poklicani učitelji tega čistega nauka sploh učili niso.

Oseбно vem, da je bilo dosti socijalnih demokratov, anarhistov in svobodomislicev med vojno ustreljenih, ker so imeli pogum, da so širili pravo ljubezen do bližnjega, da so to, kar so nosili v srcu in duši, tudi javno priznavali in se potem nauku ravnali v praktičnem življenju. Niso hoteli ubijati drugih ljudi, svojih

bratov. Prešli so svojo mučeniško kri za isto idejo kot njihovi mišljenski predniki — prvi kristjani. Te žrtve so zelo mnogoštevilne ter so zajedno živa priča, kdo je pravi Jezusov vojščak, ki nosi njegove nauke ne le na jeziku, ampak tudi v srcu ter je vedno pripravljen dati tudi svoje življenje zanje. Nisem pa čul, da bi bil kak katoliški duhovnik prešil svojo kri za ta najlepši krščanski nauk in si tako zaslužil mučeniško krono. Kje je bila tista živa vera, katero bi človek naprej pričakoval od duhovnikov kol čuvarjev Jezusovih nauk? Če je tudi kak duhovnik položil svojo glavo radi tega na mučeniški oder, čast in slava njegovemu spominu! Ne vem pa za nobenega!

Nepobitno dejstvo pa je, da je pri nas katoliško časopisje na čelu vsem „Slovenec“, najbolj hujskalo na vojno in med vojno prinašalo najbolj krvave in navduševalne članke za prelitvanje krvi. Vzbujalo je krvooločnost med ljudstvom do skrajnosti. Mesto ljubezni je širilo brezmejno sovraštvo. Naj se cerkveni dostojanstveniki ne izgovarjajo, da niso imeli vpliva na svoje časopisje. V spomin jim kličem le tisto papeško odredbo, glasom katere imajo neomejeno moč in nadzorovalno dolžnost nad katoliškim časopisjem in katero so tudi vedno dosledno izvajali ter jo še, če se jim zdi to potrebno. In kaj je počejala duhovščina po cerkvah! Kake krvoiočne pridige! Samo brezmejno sovraštvo in podžiganje živalskih instinktov v nezavedni masi. In vse te paganske nemoralnosti so skušali obdati z nimbusom Jezusovih nauk. Kaka blasfemija! Številni duhovniki so imeli stalen refren vsakega oddelka svojih pridig: „Srbske roparje je treba uničiti; ta morilski narod je treba iztrebiti.“ Če se bo „Slovenec“ radi tega razburjal, mu lahko postrežem z nekaterimi imeni in pričami. Pa da ne bo kdo trdil, da so bili ti duhovniki prisiljeni, da so na tak način oznanjevali „božjo besedo“. V čast duhovniškemu stanu moram pripomniti, da je bilo nekaj mož med njimi, ki so se sramovali svojih duhovnih

sobratov. Vršili so dolžnosti pravih Kristusovih namestnikov na zemlji. Vsaj sovraštva niso širili ter podžigali ljudi na vojno, ker direktno niso smeli nastopiti proti vojni, kot jim je narekovalo njih krščansko srce.

Na vojno pa je hujskala večina duhovnikov vseh cerkev, ne samo katoliške.

Stanovsko gibanje slov. duhovščine.

(Iz duhovskih krogov.)

Zgodbilo se je čudo. „Slovenec“ je zdaj kar naenkrat ves ginjen vsled bednega položaja nižje duhovščine. Doslej so ljubljanski vodilni gospodje imeli za „kmečke“ gospode, kakor jih nazivljajo, trdo srce in prezirljiv posmeh. O reformah, ki jih zahteva duhovščina, se ni hotelo in smelo pisati. Ko se je pa 85 odst. čehoslovaške duhovščine odločno zavzelo za vse reforme cerkve in se je začela oglašati tudi slovenska duhovščina s svojimi zahtevami, se je tudi „Slovenec“ pre-dramil. Zdjaj nas je šele zagledal. Bližajo se menda tudi volitve in takrat so tudi „kmečki“ gospodje dobrodošli, da pomorejo ljubljanskim mladim do stolčka in še česa drugega. Zato — pravijo — treba hitro podeliti nekaj milosti, da se neljubi razdor poravnava in postojanke utrdijo,

Zadnji čas je, da je javnost o našem trenutnem položaju nepristransko informirana. Slovenski duhovnik je bil vedno delaven. Kje je toliko požrtvovalnega dela na cerkvenem, narodnem, združniškem in političnem polju, kakor ga lahko pokaže slovenski narodni duhovnik? Žrtvovali smo vse. Če se zdaj branimo beraške palice, ki se nam obeta, kdo nam bo zameril? Na eni strani velike in bogate župnije za škofove izvoljence, medtem ko je sosed pravi berač. V vseh vojnih letih se ni nihče zmenil za nas. Gmotni položaj nižje duhovščine je naravnost obupen. Po 15 službenih letih naj duhovnik s 160 kron mesečno svojemu stanu primerno živi? V plačo so všteli tudi bero, ki jo pa

VLADIMIR LEVSTIK.

151. nadaljevanje.

Višnjeva repatica.

„Poštenih in lojalnih paktov ni, sodrug Mahné,“ je dejal grof Künnigsbruch s trdim, prepričanim glasom. „Ni jih; o tem si ne delajte iluzij.“

„Kaj je spet to? Poštenih paktov da ni? je odrevenel zapeljani gromovnik. „Kakšni pakti pa so potem?“

„Vsak pakt je po sebi nepošten in nelojalen, ker nasprotuje pravici, resnici, svobodi dejstvom, svobodi vesti. Lojalna in poštena je samo neomejena doslednost, borba brez prizanašanja, pohod naprej brez ozira na desno in levo.“

„Glej, glej, še levite mi hoče brati!“ V Mahnetovem glasu je zvenel posmeh obenem z jezo in boljo osramočenja; vse skupaj je pričalo, da je začet v srce. „Sicer pa — prav imate; ako želite priznanja, da je pakt, kakršnega ste mi ponudili in kakršnega sem radi višjih interesov žalibog dolžan sprejeti, lumparija, vam rad ugodim. Lumparija je, da se Viktor Mahné pogaja z vlado; povedal sem vam svoje boljše prepričanje.“

„Zakaj se potem pogajate? Ako veste, da je nepošteno, čemu sklepate pakt?“ ga je pograbil grof z neusmiljenostjo preiskovalnega sodnika. „Čemu, sodrug Mahné?“

hné se je sesedel v svoj pleteni naslonjač z

veliko luknjo na sredi. Sodeč po njegovem obrazu, se mu je vse vrtilo v glavi.

„Tak niste mislili zares?“ je jeknil s pogledom, polnim sovraštva, prepadenosti in strmenja. „Privočili ste si me, speljali ste me na led, samo da bi mi lahko očitali po bogvekakšnih vladnih in buržujskih cunjah? To je nesramnost, gospod, to je . . . to je . . .“

„Ugenili ste,“ je dejal gost zamolklo. „Nisem mislil zares; pa tudi očitati vam ne mislim. In da vam takoj razodenem vse: predsednik ne ve ničesar o moji ponudbi. Predsednik me ni poslal; prišel sem na lastno pest, in kar sem govoril, sem govoril iz lastnega . . . zanimanja. Še večja nesramnost, poročete vi.“

„Kako ne bi!“

„In vendar je samo dokaz moje simpatije do vaše stvari, ki je — na dan z besedo! — tudi moja!“

„Oho! Grof Künnigsbruch menda ne misli trditi, da je socialni demokrat? Ta bi bila lepa.“ Mahné se je čutil že spet sigurnejšega in meril »arrrristokrata« s prezirnim pomilovanjem v oči.

„Do vaše stvari,“ je povzel tujec mirno, »v katero verujem nekoliko neizprosneje od vas in od katere ne bi popustil nikomur, da sem na vašem mestu. Naša, vseh zatiranih in okradenih skupna stvar je ena, je zmerom ista, kakor bog kristjanov. Tu ni nobenih paktov, nobenega kompromisa; tu je mogoč samo boj, na življenje in smrt, ne glede na

izgube, do popolne, uničujoče zmage. Socialni demokrat nisem, sodrug Mahné —“

„To se mi vidi! Grof Künnigsbruch — proletarec! Malik vseh naših buržujev — zatiran in okraden!“

„Ampak socialist,“ je nadaljeval gost, ne meneč se za tribunove vzklike. „Revolucionar, ki ne izbira sredstev, marveč napada sovražnika, kjer in kakor ga more; borec, ki ruši in uničuje, zavratno in neusmiljeno, kakor se bore oni zoper nas. Anarhist, če hočete; kaj je meni do imena! Glavno je, da se podere, karkoli stoji, do temelja; da usahne, karkoli je zrastle iz laži in krivice, do korenin. Po velikem uničenju pride zgradba velikega templja.“

„Gospod,“ je planil Mahné, pol veren, pol neveren, »ne kvasite mi pravljic, dokler vem, kdo ste in kaj!“

„Saj ne veste,“ je rekel grof pohlevno.

„Tak — da bi vas tristo —! Kako ne bi vedel?“

„Nu, kdo?“ ga je pomeril sobesednik, z otožnim posmehom v oči.

„Adalbert grof Beaupertuis von Künnigsbruch, oboževanec našega hlapčevskega meščanstva, bogataš, sibirar, babjek, brezdelnik in kaj vem, kaj še. Lehko bi vam povedal več, zlasti o vašem pokolenju; vsi vrabci pojo na strelah. Toda ker stoji vaš papá pod posebno zaščito zakona, molčim. Vsekako ste človek, ki mora biti vse preje, nego — socialist! Anarhist! Hahaha!“ Tribun se je zagrohotal in se udaril z obema rokama po kolenih.

marsikje niso mogli dati, ker so bili ljudje sami lačni. Štolni red je star nad 100 let in vendar ga ne dovolijo povišati. Inštanca za prošnje in pritožbe duhovnik nima. Pač! Če začneš godrnjati, te gospodje obdelajo v svojem prvem konzistoriju. Vkljub tej poniževalni bedi se skrbno pazi, da bi se nižja duhovščina stanovsko ne organizirala. Vse delo za izboljšanje našega položaja obstoji v tem, da se zatira stanovsko gibanje in prepoveduje stanovska organizacija kot strupena kuga.

Medtem ko je češka duhovščina s svojimi pravičnimi zahtevami in reformacijami upala osebno nastopiti pred papežem Benediktom XV. in bo tudi dosegla, kar želi, poizkušajo pri nas reformno gibanje duhovščine v kali zadušiti. Ljubljanski škofijski ordinariat pošilja duhovnikom uradno okrožnico, v kateri se reformno gibanje kot hudobija obsoja in izraža udanost sv. očetu. Udano sv. očetu slovenska duhovščina še ni nikdar odpovedala. Ordinariat pravi med drugim: »Vsa duhovščina naj okrožnico podpiše! Čudni nazori o osebni svobodi. Kdor okrožnico ne podpiše, ve, kaj ga čaka. Podpisane okrožnice gredo v kratkem v Rim kot udarec proti živahnemu gibanju češke in hrv. duhovščine. Vsakdo ve, da je veliko podpisov moralno izsiljenih. Papeža bi gotovo veliko bolj ganil opis bednega položaja duhovščine, kakor nekaj protestnih podpisov. Drugod zidajo, pri nas razdirajo. Slovenska duhovščina naj ima za draginjsko doklado absolutno pokorščino in zavezana usta. Da vodilni krogi o pravični izenačbi duhovskih plač ne mislijo resno, je jasno. Vsi javni nameščenci imajo svojo službeno pragmatiko, le duhovnik je izročen milosti in nemilosti avtokratične roke svojega predstojnika.

In ta famozni celibat, o katerem se toliko besediči! Socijalni razvoj gre svojo nezprosno pot. Kakor je že marsikaj zastarelega izginilo brez žalovanja, tako bo končno s celibatom. Z vsemi sredstvi ga branijo in vzdržujejo, kar pomenja, da je njegov obstoj v nevarnosti. Ena okrožnica in nekaj podpisov ne spravijo tega vprašanja s sveta.

Doslej se javnost za stanovske zadeve duhovnikov ni veliko brigala. Vemo, da pridejo te važne zadeve kmalu tudi do javne diskusije. Slovenski duhovnik je šel vedno z narodom. Tudi narod ga bo v njegovih upravičenih težnjah podpiral do končne zmage.

Mirovna konferenca.

Vrhovni svet noče imeti posla s Habsburgovci.

k Ldu. St. Germain, 22. avg. (DunkU.) Kakor poročata »New York Herald« in »Chicago Tribune«, je kontrolor za živila Hoover, ki se je povrnil s svojega potovanja v Pariz, včeraj v vrhovnem zavezniškem svetu obširno poročal o položaju na Madžarskem in v Gorenji Šleziji. Njegova izvajanja so napravila globok vtis. Zlasti o položaju na Madžarskem se je izrazil zelo prostodušno. Vслед njegovega nastopa je vrhovni svet alirancev poslal nadvojvodi Jožefu brzojavko, kjer ga obvešča, da mirovna konferenca v Parizu noče imeti niti posla s kakim Habsburžanom, in da njegova vlada na noben način ne more računati s tem, da bo kdaj priznana. — »New York Herald« pravi nadalje: Kakor se doznava iz verodostojnega vira, so Amerikanci takoj od početka priporočali neposredno intervencijo entente na Madžarskem, da se prepreči Habsburžanom povratek na vlado, toda naleteli so pri Francozih in Angličih na neodločnost in omahljivost.

— Kar se tiče Gorenje Šlezije, je baje Hoover nasvetoval vrhovnemu svetu naj kolikor mogoče pospeši ljudsko glasovanje, da se naredi čimprej konec tamošnjemu neugodnemu položaju, vsled katerega zelo trpi preskrbovanje Osrednje Evrope s premogom.

Se zahvaljujemo.

k Ldu. St. Germain, 22. avg. (DunkU.) »Eclair« javlja, da se je Tittoni včeraj pritožil pri Balfourju nad Avstriji preprijaznim nastopanjem angleškega udeleženca pri konferenci Headlama Morleya. Balfour je Tittonija pomiril in mu dejal, da Anglija ne namerava upravičenih zahtev zavračati. Gre za to, da ima Italija tirjati gotovo svoto. Ako Avstrija tega bremena ne more prenesti, meni Anglija, da morajo prevzeti del tega bremena nasledstvene države. Tittoni je vzel to izjavo na znanje.

Slovanski svet.

Izvirna poročila »Jugoslaviji«.

Poljska ofenziva proti boljševikom.

sl Ženeva, 22. avg. Iz Pariza se poroča brezlično: Poljska ofenziva proti boljševikom se je pričela v Minsku in Kovnu. To vest potrjujejo tudi poročila iz Buxrešte ki govorijo o odločilni akciji proti ruskim boljševikom.

Čehoslovaško-poljski spor.

sl Praga, 22. avg. Češko prebivalstvo v tešinskem okraju je preganjano od poljskih vojakov. Vse kaže, da namerava Poljska resno napasti Čehoslovaško.

sl Praga, 22. avg. »Tribuna« poroča iz Moravske Ostrove, da je prišlo deloma na Moravsko deloma v Prago veliko število čeških beguncev, ker so Poljaki napadli obmejne kraje.

Anglija v vojni z Rusijo.

sl Petrograd, 22. avg. Petrograjska brzojavna agencija objavlja na vse: Glede na ponovne izjave angleške vlade, da ne bo posegala aktivno v notranje zadeve Rusije, se je zgodilo čisto nasprotno. Angleške vojne ladje so napadle Kronstadt, štiri ladje so udrle v luko tri pa so bile potopljene. S tem je Anglija začela vojno z Rusijo. Angleške delavske mase naj vzamejo na znanje, da se Anglija aktivno udeležuje vojne proti Rusiji.

Izmišljena vest.

sl Petrograd, 22. avg. Brezlični brzojavni inozemskega časopisja so prinesli vest, da so ruski listi poročali o odkritju zarote proti Trockiju. Ta vest se zanikuje. Tudi se ni izvršil na Trockija noben atentat.

Čehoslovaška duhovščina in Sveta stolica.

»Journal des Débats« javlja, da bo čehoslovaški kler sklenil na svoji skupščini v Pragi, da pošlje v Rim drugo delegacijo, ker ni zadovoljen z odgovorom Rima. Prva delegacija je bila v Rimu pred dvema mesecema. Sveta stolica je, kolikor mogoče pomirljivo, sprejela njihove zahteve in jih preiskala ozirajoče se najstrožje na kanone, na cerkveno disciplino in splošni položaj cerkve. Odgovori Svete stolice na zahteve čehoslovaškega klera so bili sledeči: 1. Msgr. Huyn bo odstavljen z nadškofovske stolice v Pragi in zgubi čast primasa Češke, on je že podal svojo ostavko in Sveta stolica ga je hotela prenesti, predno je prišla delegacija v Rim. Tudi glede drugih premeščenj in imenovanj se je Sveta stolica toliko pobrigala, da čehoslovaški klerus nima povoda, da bi ne zaupal povsem Sveti stolici. 2. Glede jurisdikcije praške škofovske stolice nad

ostalim škofijami, pristaja cerkvena disciplina na nekatere naslove, ki so samo častni, kakor je, recimo, čast primasa, več pa ne more popustiti. 3. Glede čitanja maše, epistole in evangelijske v narodnem jeziku je isti že vpeljan v cerkvah raznih narodov, kakor v Rimu in mnogih italijanskih škofijah. 4. Glede celibata se Sveta stolica drži trdno discipline latinske cerkve.

Sosedne države.

Madžarska.

Pred koalicijsko vlado.

e Ldu. Budimpešta, 22. avg. (ČTU.) Ministrski predsednik Friedrich in Lovaszy bosta jutri podala demisijo. Najverjetnejše je, da se bo sestavila nova koalicijska vlada z Garamyjem kot ministrskim predsednikom.

Nadvojvodova vlada.

e Čudno je nasprotje med nadvojvodo Jožefom, zetom princa Leopolda Bavarskega, ki je kot zapovednik avstro-ogrskih čet na ruski fronti vstrajno vodil operacije zoper entento, in med njegovim vnajjim ministrom Lovaszyjem, pristašem Karolyeve stranke, ki je grmela zoper Habsburžane. Med zadnjo sejo Wekerlejevega kabineta, sejo, po kateri je izginila zbornica, se je Lovaszy odlikoval. Čeprav je bila zveza z Nemčijo še cvetoča, je zavpil v dvorani: »Mi smo vsi prijatelji entente!« Kako morata ta dva moža igrati skupaj kralja in kanclerja? Ali je Lovaszy izgubil pogum vsled Karolyevega vzgleda ter izneblivši se demokratskih principov in simpatije do zaveznikov, dal Habsburgovcem na razpolago vpliv, ki ga utegne imeti pri ententi? Ali pa hoče nadvojvoda, vedoč, da ostane Lovaszy zvest alirancem, z njegovo pomočjo iztrgati od njih nekaj ugodnosti, češ: Kadar bo oranža izžeta, jo zavržem. »Temp« svari pred zaupljivostjo, ker učinek bo isti, ako entento opehari Habsburžani ali pa Lovaszy.

Ugovarja se, da je nadvojvoda Jožef predstavnik ljudske volje. Toda kako pa je prišel do svoje oblasti? Bivši državni tajnik L. Beck poroča o tem »Neue Freie Presse« 9. avg. L. Beck je prišel 4. avg. v Budimpešto in nagovarjal Kunovega naslednika, poluboljševiškega Peidla, naj stori koalicijsko vlado iz vseh strank. Ta pa je odvrnil: »Tu sem po volji delavec, odidem le po njih želji.« Beck se je bil domenil s Stefanom Friedrichom — današnjim ministrskim predsednikom pod oblastjo nadvojvode Jožefa — pregovoriti na miren način Peidla: »Oklevanje nič ne koristi. Če se do 7. ure zvečer vlada ne umakne meščanstvu, jo bomo čisto enostavno vrgli ven«. Tega ultimata se je Peidl ustrašil, osobito, ker je prišel še divizijski general Schaezter — sedaj vojni minister — z deputacijo meščanstva, redarstva in aktivnih oficirjev, ki naj bi se polastili članov prejšnjega kabineta. Hkrati je nastopila zunaj oborožena četa: 300 policajev na konjih, več sto aktivnih oficirjev in oboroženih buržujev, tovarniških delavcev itd., ter so defilirali pred stanovanjem nadvojvode Jožefa v hotelu Bristol. Iz vsega nadaljnjega pripovedanja izhaja, da nadvojvodova oblast ne temelji na nobeni postavni podlagi. Niti Bekkovi koraki, niti nadvojvodovi tajni stveni pomenki z zastopniki entente, niti Schaezterjev nastop, niti kavalkada pred Bristolom ne morejo veljati za pravilni izraz narodove volje. Kako neki bi mogla prirediti taka vlada resne volitve in to v deželi, kjer se ni nikoli svobodno volilo? Nadvojvoda se ne more držati, če se ne upira na madžarski imperalizem. Njegova vlada se bo znala obdržati edinole kot

osvetna vlada. Seveda z vsemi sosedi se ne bo sprjela na enkrat, celo zavezništvo bo iskala z nekaterimi, do ugodnega trenutka, da bi tem lažje opetnastila enega mejašev. Ta in oni se pritožuje, ker se je srednja Evropa »balkanizirala«. Temu pa dopuščate, vprašuje »Temp«, sredi novega Balkana režim, ki bo v Pešti uganjal tako politiko kakor v Sofiji Ferdinand Koburški? P. P.

Nemčija.

Nabiranje vojakov za Kolčakovo armado.

e Ldu. St. Germain, 23. avg. (DunkU.) Angleški delavski list »Daily Herald« prinaša vest svojega posebnega poročevalca Pricea, glasom katere po vsej Nemčiji nemoteno nabirajo vojake za Kolčakovo armado. List pripominja, da je zveza med rusko monarhijo, nemškimi junckerji in angleškim vojaštvom od dne do dne očividnejša.

Anglija.

650 milijonov frankov za preskrbo Vzhodne Evrope.

e Ldu. St. Germain, 23. avg. (DunkU.) Listi javljajo iz Londona, da je Lyod George dal v svojem odprtem pismu na časopisje pojasnilo k svojemu govoru. V tem pismu izjavlja, da je angleška vlada pripravljena dovoliti kredit v znesku do 650 milijonov frankov za preskrbo in reorganizacijo gotovih delov Vzhodne Evrope. S tem se bo olajšal dovoz v Srbijo, Romunijo, Poljsko in različne pokrajine bivše Avstrije.

Politični pregled.

p Tendenciozne izmišljotine. Ldu. Ljubljana, 23. avgusta. Ljubljanski dopisni urad objavlja: Graška »Arbeiterwille« od 18. t. m. in za njo najbrže tudi drugi nemško-avstrijski listi prinašajo sledečo tendenciozno vest: »Glasom zaupnih poročil prirejajo Jugoslovani v coni A na Koroškem, ki je podrejena njihovi upravi, ljudsko glasovanje v svoj prid, in sicer tako, da hodijo patrola pod vodstvom častnikov od hiše do hiše in izsiljujejo od prebivalstva podpise za državo SHS. Na ta nasilni način onemogočujejo vsak izraz proste volje prebivalstva«. — Mi smo že opetovano morali žigosati tako in slično neresalčno poročevanje, ki ima prozoren namen prejudicirati bodočemu plebescitu na Koroškem. Ugotavljamo zopet, da so take vesti, kakor je gori navedena, tendenciozna izmišljotina.

p Dunaj proti Habsburgovcem. Kakor znano, je nedavno manifestirala Volkswehr (vojska Nove Avstrije) z redarstvom in orožništvom vred zoper morebitno vzpostavitev Habsburžanov. Zanimiva podrobnost, pravi »Temp«, ker ti sloji so bili glavna zasloba bivše monarhije, imenovane zato »Polizeistaat«. Ako so imeli demonstrantni ljudstvo za seboj, si lahko tem bolj čestitamo. Delovati za Habsburgovce na Dunaju, v Budimpešti ali v Luksemburgu, bi bila neopravičljiva politika. Na berlinskem kongresu je pritiskal lord Beaconsfeld hudo, naj Avstrija zasede Bosno in Hercegovino, misleč, da bodo avstrijska hlepenja ostala različna od nemških želj. Toda sedaj nas je poučila skušnjava in bilo bi več ko zaslepljenje, ako bi nadaljevali Beaconsfeldovo zmoto. Stari avstrijski bojevnik — današnji Volkswehrovci, orožniki in redarji — imajo osebnih vzrokov zoper habsburško obnovo na Madžarskem. Marsikateri njih je že čul govoriti o nadvojvodi Jožefu, ki je kot velitelj armadnega zbora započel na nov način obujati vojakom pogum. O tem pričevam

Danes godba in ples na sejmišču, toraj pojdimo tja!

sistemu piše nedavno „Arbeiter-Ztg.“ in ponatiskuje poročilo generala Boroeviča od 9. decembra 1914: Nadvojvoda ni nikakor brez odločnosti, čim prevzema kot član suverene dinastije težko odgovornost nase in ukazuje streljati s strojnimi na čete, da se ne umaknejo, menim, da ni on kriv, ako ne marajo oddelki armadnega zbora marsirati. Po mojem mnenju vzrok tej nepokorščini ne tiči v slabi lastnosti čet od 7. zboru, marveč v njih urujenosti. — Istega dne je nadvojvoda pisal osebno: „Pristavljam, da niti streljanje v hrbet ni moglo ovirati čet, da ne bi zapuščale svojih postojank, čim je napadel sovražnik z večjo silo. Na fronti se je moštvo v popolni izčrpanosti večkrat samo segalo po življenju.“ Take spomine je ostavil nadvojvoda Jožef. Razumljivo je, da se vojaki ne morejo ogrevati za sireljanje v pleča. P. P.

p Kdo dela za Habsburgovce. „Venkov“ je prinesel dopis iz Budimpešte, v katerem se podrobno opisuje težnje nemško-madžarskega plemstva po reakciji, da bi Habsburgovci iznova prišli do prestola, ki so ga izgubili. Tu najdemo imena o katerih smo mislili, da so jih oktobrski dogodki vrgli v teman prepad: Szrecsany, Bathyanv, Palfy, Pallaviciny, Aladar, Zichy, Gigliardi, seveda tudi Berchtold, Windischgrätz, Czernin, Sternberg, od jugoslovanske strani Radić, Susteršič, od češko-slovaške pa Zazvorka, Vse niti se stekajo v Svici pri Ziti in Karlu Poslednjemu. Hvala bogu da iz te moke ne bo kruha.

p Fantomi. Zagrebška „Narodna Politika“ piše: V konfliktu med radikali in demokrati ni imela nobena stranka prav. Zdaj, ko so demokrati na vladi, kažejo nekateri radikali prav očitno, za kaj jim je šlo v minuli kabinetni krizi. Mitroviška „Srbija“ argumentira proti novemu kabinetu takole: „Kdo upravlja našo državo? Srbija — ne! V novem kabinetu je 9 ministrov iz bivše Avstro-Ogrske in samo 6 iz Srbije. Ministra zunanjih del in notranjih poslov sta obadva iz bivše monarhije. Srbi, razmislite dobro to! — Kaj hoče mitroviška „Srbija“? Ako jo dobro razumemo, želi, da bi našo državo upravljali samo Pašičevi radikali. Naj bo prepričana, da do tega ne pride. Pruske ideje ne bodo pri nas nikdar veljale. Ko bi bili vsi radikali takšnega mentaliteta, kakor so oni okoli „Srbije“, bi se mogle že zdaj vse stranke mirnodušno pridružiti demokratsko socialistični vladi. Ko bi bili postavljeni pred alternativo, da zbiramo med samovlado demokratov in samovlado radikalcev okoli „Srbije“, so pač za našo državo manjše zlo demokrati. „Srbiji“ se vrtijo v glavi še vedno ekskluzivistične in hegemonistične tendence, proti katerim se mora boriti vsak pristaš narodnega jedinstva. Ako so drugi radikali vsaj do gotove meje podobni radikalcem mitroviške „Srbije“, naj le kar zmečejo puške v koruzo in naj se ne borijo za kakoršnekoli fantome, ker bi v tej borbi našli vse stranke proti sebi.

p Pašič odide iz Pariza. „Srbija“ javlja: Ker je nova vlada osnovana v znamenju mržnje proti radikalcem, ne more Pašič, ki je šef radikalne stranke, ostati več v Parizu kot predsednik mirovne delegacije.

p Wilson ni vedel za tajne pogodbe. Ldu. Versailles, 22. avg. (DunKU.) Posebni poročevalec lista „Echo de Paris“ javlja iz Washingtona o razgovoru, ki ga je imel predsednik Wilson s senatorji: Predsednik Wilson je izjavil, da pred svojim prihodom v Pariz ni imel niti pojma o tajnih pogodbah, ki so jih bile sklenile države med seboj, dasi so te pogodbe tedaj že obstojale, ko je ententa Ameriko silila, naj vstopi v vojno. Poročevalec trdi, da pomenja ta izjava nov moment pri upornosti onih senatorjev, ki se protivijo zvezi narodov.

p Wilson in Nemčija. Ldu. Belmar, 22. avgusta. „Sun“ govori v svojem uvodniku o izjavi predsednika

Wilsona za konference v Beli hiši, da je vedno sodil, da bi Združene države vseeno vstopile v vojno proti Nemčiji, tudi ako Nemčija ne bi zakrivila nobenega vojnega čina ali se kakorkoli sovražno zadržala. List navaja vse govore, ki jih je imel predsednik Wilson pred vstopom Amerike v vojno in pravi, da je treba sedaj dognati, kaj je menil Wilson s svojo izjavo v Washingtonu.

p Vesnić častni podpredsednik francoske časnikarske zveze. Ldu. Belgrad, 22. avg. Jugoslovanski poslanik v Parizu Vesnić je bil izvoljen za častnega podpredsednika francoske časnikarske zveze. Ob tej priliki so priredili francoski časnikarji v „Časnikarskem domu“ njemu v čast slovesen diner.

p Nov časopis. V Zagrebu je začel izhajati nov list „Obnova“. Urednik mu je g. N. Bartulica, bivši urednik „Jugoslovanske Države“, ki je izhajala za časa vojne v Valparaisu.

Dnevne vesti.

dn Poverjenik za notranje zadeve gospod Golja prihodnji teden ne bo sprejemal strank.

dn Rodu pravico! Za časa rajne Avstrije se nam je vedno govorilo, kako bo v naši bodoči prosti državi vse drugače. In zdaj? Ali je res vse drugače? Morda mnogokaj, a malokaj na boljše. Poslušajte slučaj s Koroškega! Iz vsega Koroškega morajo invalidi, torej ljudje z eno nogo ali sicer povsem bolni in za vse nezmožni, hoditi k superarbitraciji — kam? V Pliberk na Spodnjem Koroškem! Tako gredo kmetski možje in fantje n. pr. iz Sel ob Borovljah v Pliberk, seveda peš, ter izgube s tem dva ali tri dni.

Zaplenjeno!

— To se godi na Koroškem, ti boleči rani na našem narodnem telesu, nekaj kratkih mesecev pred plebiscitom! Ali mislijo naši vsemogočni gospodje, da bodo s takim postopanjem in z divjimi plesi, kjer se cele noči ubija še tisto malo dobrega, kar je pustil prejšnji sistem v našem ljudstvu, rešili Koročan? Pa ne bi bilo bolje, če bi poslali kakega namesto na plese, kjer igrajo nemške bande, govore naši „junaki“ z nemškimi frajlami (ali fraci?) nemško, pa je „slovenska veselica“, raje kam v Borovlje ali v Železno Kapljo? Naj pomislijo, dokler je čas!

dn Poziv! V dobi od meseca januarja do junija 1919 izginilo je iz mobilnega železniškega skladišča v Dravljah veliko dragocenih električnih strojev, (motorjev, transformatorjev, inštalacijskih delov in materijala, odpornih priprav, orodja) ter bilo prodanih pod roko brez dovoljenja gospodarske komisije deželne vlade za stvarno demobilizacijo v korist vojaških oseb mobilnega železniškega skladišča v Dravljah. Menda je bila na Dolenjskem, kakor se čuje baje celo v bližnji okolici ljubljanski cela dvorana opremljena s takim ukradenim blagom. Ukradeno blago je služilo za naprave industrijskega značaja, ter za potrebo električne razsvetljave. Javnost se prosi, da vse, kar bi bilo znano na sumljivih okoliščinah in osebah, ki kaj vedo, naznani nemudoma ali pa čimprej vojaškemu sodišču v Ljubljani, Poljanska cesta št. 13, III. nadstropje, št. 41, k zadevi Op. št. S 1223/19. (oziroma po 1. septembru 1919 istemu sodišču k isti št. v št. petersko vojašnico). Vojaško sodišče kraljestva SHS v Ljubljani.

dn Izprememba imena poštnege urada Središče v Središče ob Dravi. Da se razlikuje ime poštnege urada v Središču, okrajno glavarstvo Ptuj, od imena poštnege urada v Murskem Središču in se na ta način

prepreči zamenjavanje rečenih dveh poštних uradov, se dosedanje ime urada Središče, okraj izpremeni v »Središče ob Dravi«.

dn Pojasnilo. Vsled različnih nespornostij s strani potujočega občinstva glede konfiskacij živil, tobaka itd. na progi Zagreb—Zidanmost in Zidanmost—Zagreb, si usojam podati sledeče pojasnilo: Kolodvorsko poveljstvo na Zidanmostu se sploh nikoli s katerimkoli zaplembami ni pečalo. Zaplembe se vrše samo s strani potujočih organov. Komisarijata železniške policije južnog kolodvora v Zagrebu in s strani finančnih organov. Samo ob sebi umevno je, da kolodvorsko poveljstvo tem organom čisto nič zaukazati oziroma prepovedati ne more, kar se tiče izvrševanja njih službe. P. n. občinstvo naj torej strogo razločuje med kolodvorskim poveljstvom Zidanmost in drugimi kontrolnimi organi in naj se s tozadevnimi pritožbami obrne vedno na pravi naslov.

Načelnik postaje: Baša s. r.

dn O javni kvalifikaciji. Za to se učiteljstvo že dolgo poteguje in ima vzroka dovolj. Uradnik dokaže lahko sposobnost svojega delovanja z akti in nihče mu ne more blizu; vse drugače je pri učiteljstvu. Ako ga ima nadzornik na piki in ga obsodi, more dokazati svojo sposobnost le z javno skušnjo in razstavo šolarskih izdelkov. Nihče tudi ne bo dvomil, da nadzornik, ki je v preteklem času. Ze trikrat menjal svoje politično preričanje, ni pravičen svojim tovarišem. Vsaj je obče znano, kako je taka pedagogično-politična „topelctvina“ v Susteršičevi dobi obsojala priznane šolnike zaradi nasprotnega političnega prepričanja in jih tudi krivično kvalificirala. Zgodilo se je celo, da so učitelji, ki so dobili pri mestnem šolskem svetu za svoje delovanje pisмено pohvalo, dobili prihodnje leto (ob času, ko je na magistratu nadomestoval župana zloglasni vladni komisar) uradno grajo! Ali se naj to imenuje pravičnost?

dn Nemško vseučilišče v Cernovicah se bo glasom romunskih poročil 1. septembra zatvorilo.

dn Zveza dalmatinskih učiteljev je dne 16. t. m. zborovala v Splitu. Zborovanja se je udeležilo 180 članov. Razpravljali so o edinstvu Zveze SHS, o reformi šolskega pouka itd. Naposled so soglasno sklenili, pristopiti v glavno zvezo v zmislu zagrebškega dogovora. Ministrski projekt o preosnovi ljudskega šolstva je bil z nekaterimi majhnimi dodatki navdušeno pozdravljen. Skupščina je izvolila delegate za prihodnji kongres v Belgradu.

dn Ponesrečil se je dne 21. avgusta v Stražišču pri Kranju erarični cestar Franc Benčina. Ko so vozili s tovornim avtom gramoz za posipanje ceste, padel mu je klobuk raz glave, hoteč vjeti klobuk je padel pod voz ter mu je šlo kolo čez levo roko in mu jo strlo.

dn Več previdnosti s stroji. Dne 22. t. m. se je približal 4letni sinček posestnika Franceta Zupan iz Kotredeža mlatilnici. Ker se mu ni samo dopadlo, kako se vrtijo kolesa, hotel je še z roko potipati, na kar ga je zgrabila triba za desno roko in mu jo v zapestju strla.

dn Otvoritev celokupnega poštnege prometa pri poštних uradih naše Koroške. Na Koroškem poslujejo naslednji krajevi poštni uradi: Bela, Bistrica v Rožu, Borovlje, Črna pri Prevaljah, Djekše, Dublavas, Galicija, Grabštanj, Grebinj, Guštanj, Kotlje, Labor, Libeliče, Muža, Pliberk, Podgora, Področica, Podgorje, Prevalje, Ruda, Sinčavas, Svetnavas, Škocijan v Podjuni, Šmarjeta v Rožu, Šmihel pri Pliberku, Št. Vid v Podjuni, Trnje, Velikovec, Vehinj, Zgornje Jezersko, Zgornje Trušnje, Zelena Kaplja, Zihpolje.

dn Za trgovce in industrijalce. Posebnega voza, ki je priključen ekspresnemu vlaku med Parizom in Bukarešto, se smejo posluževati tudi jugoslovanski trgovci in industrijalci, ki imajo zato dovoljenje jugoslovanskega ministrstva za zunanje posle. To ministrstvo pa daje dovoljenje le

onim, ki se izkažejo z dovoljenjem ministrstva za trgovino.

dn 2000 rudarjev se vrača iz Nemčije. Ministrstvo za rudarstvo je bilo obveščeno, da se vrne iz Nemčije v domovino nad 2.000 rudarjev in kovinarjev. Zaposleni bodo pri kopanju premoga.

dn Visokošolci, ki hočejo študirati prihodnje leto v Svici, naj vpošljejo najkasneje do 29. t. m. prošnje za potovanje in bivanje v Svici na naslov: F. Schiffer, Ljubljana, Kongresni trg 6. Nasloviti je prošnje na kraljevo ministrstvo za zunanje zadeve v Belgradu. Omeniti je kraj in način študija. Priložiti je domovinski list in vojaško odpustnico. Vsak mora navesti, da ima za kritje stroškov svojega bivanja v Svici potrebna sredstva. Če jih pa nima, naj omeni, da reflektira na državno podporo. Prošnja mora biti kolkovana z 2 K, vsaka priloga pa z 1 K.

dn Društvo slovenskih odvetniških in notarskih uradnikov v Celju objavlja: Na mnogostranska vprašanja priobčujemo vsebino sklepov celjskih odvetnikov in notarjev z dne 23. julija 1919, katere je uradništvo vzelo na znanje: 1. Brezplačno delo v pisarnah je izključeno. 2. Uradnik začetnik po največ 2 mesečni službi mora dobivati mesečno plačo 200 K. 3. Za stenografe in strojepisce se ustanovi najnižja mesečna plača 300 do 600 K. Stenograf in strojepisec je oni, ki se kot tak sprejme v službo ali pa se je skoz 6 mesecev uporabljal v tesnopisju ali strojepisju. 4. Mesečna plača sollicitatorja znaša najmanj 500 do 900 K. Kot sollicitator se smatra oni uradnik, ki je usposobljen za sprejemanje priprostitih informacij, za knjigovodstvo, za izvršilna in zemljeknjižna dela in priproste pogodbe ter več v pristojbinskih predpisih. 5. Za koncipijente se določi mesečna plača 600 do 1000 K. 6. Te plače veljajo za dobo od 1. julija 1919 naprej. 7. navedenimi nastavki je ustanovljena najnižja plača za vsako pojedino kategorijo, ne pa najvišja Visokost najnižjega nastavka je odvisna od zmožnosti uradnikove in splošnega prometa pisarne. 8. Tretnina teh plač se smatra kot dragljiška doklada. 9. Prispevke za bolniško zavarovanje plača šef. 10. Za vse pisarne velja izvzemši nedelje in praznike, največ 7urni delavnik. Uradne ure so dopoldne od 8. do 12., popoldne po šefovi volji od 14 do 17 ali 15 do 18 ure ali drugače, toda v nobenem slučaju nad 3 ure. 11. Koncipijentom in sollicitatorjem, če so na komisijah, pripada tarifna pristojbina za zamudo izven pisarniških uradnih ur. 12. Med uradniki in uradnicami ni delati razlike. 13. Zaradi dosedanje stavke ne izvaja noben šef za svoje uradništvo neugodnih posledic.

dn Doklade orožnikom. Vlada je odredila, da se morejo izplačati orožnikom doklade za ves čas, ko so bili izven domovine, in sicer doklade, kakoršne so prejeli tudi ostali uslužbenci.

dn Južna železnica. V zadnjem času se množe slučajji, da hočejo izkazati posamezne osebe in tudi korporacije svojo zahvalo za dostavo vozov in odpravo blaga pri ravnateljstvu kakor tudi v posameznih postajah s ponujanjem denarja, raznih stvari itd. — torej s podkupovanjem. Obratno ravnateljstvo vrši le svojo dolžnost, če ustreza upravičenim željam občinstva, kjer more in je dalo tudi stroga navodila vsem podrejenim organom, da prepreči tako podkupovanje in postopa strogo proti prestopkom teh navodil.

dn Tvornico šolskih zvezkov je na novo ustanovila Učiteljska tiskarna v svojih prostorih v Frančiškanski ulici št. 6 v Ljubljani. S tem pridobi Slovenija zopet novo podjetje, ki je bilo že zdavnaj potrebno in ki bo preskrbelo naše šole s potrebnimi zvezki. Tvornica je z obratom že pričela in ima vse potrebne zvezke za odpošiljanje že pripravljene. Izdelki so iz dobrega papirja in ličnimi zunanji ovitki in se kot domači izdelek najtopleje priporočajo.

Ljubljanske vesti.

I Nogometna tekma. Na novem športnem prostoru pred državnim kolodvorom se vrši danes ob 17. uri nogometna tekma med našo „Ilijijo“ in zagrebško „Sparto“. Hrvatski športski klub „Sparta“ razpolaga z izbalanciranim, povsem fair moštvo, ki se mu pozna marljiv trening. Številne tekme, ki jih ima letos že za seboj, so mu pripomogle do precejšnje rutine. — V „Ilijiji“ igrajo stare, preizkušene moči, znane še iz sezon 1913-4. Moštvo se nahaja v zadovoljivi formi, četudi mu manjka še skupnega treninga. — Tekma se vrši ob vsakem vremenu. Vstopnina: sedeži à 5 K, 4 K in 3 K, stojišča à 2 K, dijaki in vojaki à 1 K. Člani S. K. „Ilijije“, ki se morejo izkazati s klubovo legitimacijo, so vstopnine prosti.

I Wien, Wien du ganz allein . . . Ko sem šel pred sinočnem po polnoči po Tržaški cesti, je bilo že vse mirno, samo v I. nadstropju št. 8 nad trgovino Mary Jemec je nekdo igral na glasovir Wien, Wien . . . in možki glas ga je spremljal s petjem. Če so bili dotični Slovenci, brez komentarja, če so bili pa Nemci, zakaj pa potem ne gredo tja, kjer je Wien, Wien, du ganz allein . . .

I Tri sobe, pripravljene za nemški dijaški dom, ima pastor Schneider v župnišču evangeljske cerkve. Ali bi ne bilo bolje, da se tam nastanejo naši visokošolci, katerih bo prišlo v jeseni veliko število v Ljubljano?

I Prof. dr. Matija Murko vabi člane delovnega odseka za podjetje »Narodna pesem« na odborovo sejo v sredo 27. t. m. ob 16. uri v konferenčni sobi I. državne gimnazije.

I Pasji kontumac. Z ozirom na razglašeni pasji kontumac za mestno občino ljubljansko, se lovci pozivljajo, da dajo svoje pse po mestnem živnozdravniku preiskati, ker bodo le na podlagi te preiskave pri mestnem magistratu dobili dovoljenje, da smejo s psi hoditi.

I Ko je pripeljal 22 t. m. zjutraj mestni hlapec Anton Remar od gimnazije čez tir el. železnice na Poljanski cesti, privozil je v tem trenutku tramvaj zadel ob voz, ga zdobil, voznika pa zagnal po tleh, da se je počkodoval po desni nogi. Voznik el. železnice ni kljub predpisom zvonil, ko je vozil proti križišču ceste in železnice.

I Tovariši, člani »Zveze jugosl. železničarjev! Našemu tovarišu g. Rupniku, predsedniku podružnice I. je umrla edina hčerka Darinka. Pozivljam Vas, da se z znak hvalečnosti do našega predsednika udeležite pogreba, ki je danes ob 16. iz hiše žalosti Poljanska cesta št. 43. Požanel.

I Danes in vsak dan se vrši v kavarni Narodnega doma koncert salonskega orkestra. Vstop prost.

I Opozarjamo na današnji oglas kavarne „Zvezda“.

Narodno-socijal. stranka.

Naproseni od Pripravljalnega odbora NSS, pripuščamo isti poseben predalček, v kolikor nam bo to dopuščal prostor, in sicer za čas dokler ne začne izhajati dnevno glasilo NSS.

Pripravljalni odbor NSS ima svojo redno sejo v torek, dne 26. t. m. ob 20. v »Narodnem domu«, prostori »Česke obce«. Vsi odborniki se pozivljajo, da se seje udeležijo polnoštevno. — Tajništvo.

Organizacijski odsek pripravljalnega odbora NSS, ima svojo sejo v ponedeljek, 25. t. m. ob polu 14. v prostorih NSS, v »Narodnem domu« I. nadstropje. Prosim vse tovariše, da se seje udeležijo, ker bomo obravnavali o važnih zadevah. — Načelnik.

Zaupnike iz Ljubljane že sedaj opozarjamo na njihov sestanek, ki se bo vršil prihodnji teden, najbrže v četrtek. Kraj in čas sestanka bomo javili pravočasno. Na tem sestanku bomo položili temelj krajevnim organizacijam v Ljubljani in določili vse potrebno za njihovo skorajšnjo ustanovitev. Zaupnike bomo povabili na sestanek s posebnimi povabili; kdor ne bi dobil vabila, a bi se želel ude-

ležiti sestanka, naj pride po vabilo v strankino tajništvo (Narodni dom, I) ail na dan zborovanja pred pričetkom v zborovalno dvorano.

Vse somišljenike opozarjamo na zadnjo številko »Narodnega Socijalista« ki je prinesel statut krajevnih organizacij. Ta statut naj vsakdo dobro pregleda in svoje pomisleke javi strankinemu tajništvu. Na podlagi tega statuta bomo za sedaj ustanavljali krajevne organizacije.

Strankino tajništvo ima svoje uradne prostore začasno še v prostorih NSZ, v Narodnem domu, I. nadstr., desno.

Dopisi.

d Iz Kočevja. K nam je poslan od Deželne vlade neki zavarovalni nadzornik, ki pregleduje pri obrtnikih, če imajo vse uslužbenke zavarovane pri bolniški blagajni. Znano nam je, da se je storil v socialnem skrbstvu važen korak naprej in tudi nimamo nič proti taki kontroli, ker vemo, da red mora biti, kar pa počenja ta možakar z nami, pa presega vse meje. Takoj ko stopi v hišo poštenega obrtnika, ga nahrull, grozi z ovadbo, pripoveduje, kakšno prakso ima iz Trsta, na podlagi katere naz bo učil reda, namesto da bi obrtnike poučil o novi naredbi. Sploh postopa z nami v takem tonu, da se bojimo od njega celo batin. Odločno protestiramo proti takšnemu postopanju, oziroma uradovanju od strani vladnih organov ter svetujemo deželni vladi, da možakarja temeljito pouči, kako se ima obnašati proti poštenim obrtnikom in davkoplačevalcem, sicer mu bomo pomajkljivo tržaško oliko sami v glavo zabili. Za danes dovolj, vidimo pa se še gotovo na tem polju.

d Slov. Gradec. Tukajšnjo gostilno Schuller, za časa vojne zbirališče vseh nemško-nacionalnih zagrzencev, je prevzel sedaj g. Andr. Oset in je tako omenjena gostilna prišla v zavedne narodne roke.

d Žalec. Umrl je naš nad 30 let službojoči nadučitelj v p. gosp. Ivan Kocuvan po kratki in mučni bolezni v starosti 83 let pri svojem sinu v Mariboru. Bil je zelo priljubljen zaradi svojega uspešnega delovanja. Vsi njegovi nekdanji učenci mu ostanejo za njegov trud večno hvaležni in ga ohranijo v dragem spominu. Naj v miru počiva!

d Bistrica v Rožu. K nam bi morala priti dva učitelja in ena učiteljica. Prišla sta do sedaj samo nadučitelj in učiteljica. Prosim pristojno mesto, da se nam tudi tretja učna moč nujno pošlje, ker se ravno pri nas ista zelo pogreša. Z ozirom na današnje in posebno še tukajšnje razmere prosimo, da se vendar malo požuri.

d Guštanj Ravne. Lepega dne znašel se je tu lastnik pekarnice grof Vincenc Thurn, kmalu za njim prišel je znani Liernberger, a sedaj prihajajo skoraj dan za dnevom taki gospodje n. pr. neki dr. Lukmann, sigurno sin nekdanjega Lukmanna, bankirja v Ljubljani. Sumljivo je to, da se tu zbirajo nekaki pristaši Habsburžanov. Bilo bi svetovati, da se tem gospodom malo prikrajša prostost. Sploh bi radi vedeli, kaj dela Liernberger še tu, ko je vil vendar od vlade odklonjen radi sprejema v službo, morda pomaga izpraznjivati grofu žepo, ali sestavlja zopet kako pismo, da je prebivalstvo »urdeutsch«.

d Kotmaraves. Kakor beremo po listih, se na Spod. Koroškem zelo močno gibljejo, mislimo pa, da mi ne zaostajamo mnogo za njimi. Pregledali smo svoje bojne čete in reči smemo, da bomo imeli po celih naših gorah plus. So seveda še bojajljivci, ki se nikomur ne bi radi zamerili. Ti hočejo ostati doma. Nemškutarji pa pridno raznašajo lažnjive novice, da bo Volkswehr še enkrat s svojimi grozotami prišel nad nas. To je samo slabo upanje. G. podpolkovnik Kvaternik nas brani z močno roko in kakor skrben oče, gleda nanas in nam, kjer je le količkaj mogoče, gre na roko.

Ta gospod ima dalek pogled, vsi njegovi ukrepi so umestni in dobro premišljeni. Želeti je le, da se na najvišjem mestu tudi izvrši, kar on predlaga. Med mnogim drugim nam je naznanil tudi, da bodo vojaški zdravniki brezplačno zdravili naše bolnike. Tudi vojaški živnozdravnik nam je na razpolago. Pomagati hoče revšem s hrano in uboge nadarjene otroke spravili v šole. Z eno besedo, velikopotezno delo je, ki se ga je lotil. Zato pa upamo, da bodo tudi zaslepljenci vendar enkrat spoznali, da jim hočemo samo dobro in da je boljše, če zaupajo svojim bratom, kakor pa da verjamejo izstradanim Nemcem, ki od nas ne zahtevajo družega, kot jed in denar, zato pa bi pregnali vse, kar še čuti slovensko, iz dežele. Kotmirčani, ali res hočete, da bežijo vaši bratje iz dežele, namesto njih pa pridejo Nemci zopet do kruha? Preje so vas imeli za nemškutarje, pokažite zdaj, da ste tudi vi zavedni Slovenci. Bilčovčani so na shodu, ki ga je imel g. Arnuš, slovesno obljubili, da hočejo vsi glasovati za Jugoslavijo. Trdno upamo, da tudi naši vrli Kotmirčani ne bodo zaostajali za njimi.

Kaj pomenijo srbski radikalci za Jugoslavijo.

Belgrajska »Tribuna« prinaša odgovor na naše članke o grehah srbskih radikalcev. Ta odgovor je izšel očividno iz radikalnih oficijelnih krogov, je pa zelo voden in brezizrazen. Naših podatkov ne pobija niti v eni točki, ampak se omejuje na splošno zanikanje ter na sumničenje srbske opozicije in Jugoslovanskega odbora, kateremu celo očita, da je v nasprotju s srbsko vlado zasledoval separatistične tendence. Mi samo konstatiramo, da radikalci niso mogli ovreči niti enega našega dokaza o njihovih političnih grehah.

Zadnje vesti.

Izvirna telefonska in brzojavna poročila »Jugoslaviji«.

Univerza v Ljubljani.

Belgrad, 23. avg. Regent je potrdil zakon o ureditvi ljubljanskega vseučilišča. Univerza bo obsegala pet fakultet in sicer: pravniško, filozofsko, medicinsko, bogoslovno in tehnično.

Narodno predstavništvo.

Belgrad, 23. avg. Že včeraj so prišli v Belgrad poslanci narod. predstavništva skoro polnoštevno. Posebno dobro so zastopani staroradikalci in demokrati. Obe skupini sta mobilizirali vse svoje pristaše. Med poslanci je mnogo takšnih, ki se dosedaj še niso udeležili nobene seje in so prišli danes prvič v parlament. Včeraj popoldne, zvečer, pozno v noč in danes so se vršila neprestano posvetovanja raznih klubov. Radikalci so se združili, da bi še v zadnjem hipu ustvarili enoten opozicijski blok, ki bi strmoglavil vlado pri prvem nastopu. Njihova prizadevanja pa so ostale tudi danes brezuspešna. Narodni kakor Jugoslov. klub sta izjavila, da bosta prvič nastopila opozicijsko, da pa si ne moreta pustiti vezati rok. Raditega so radikalci opustili svojo prvotno nameravano taktiko in tako je potekla današnja seja Narodnega predstavništva v najlepšem redu in miru. Seja je bila sijajno obiskana, kakor še nikdar dosedaj. Vse polaniške klopi so bile zasedene, poroče vajska loža prenapolnjena, galerija nabita. V diplomatski loži sedi zastopnik Zavezniških držav.

Tik pred otvoritvijo seje so vstopili novi ministri korporativno, na čelu jim min. predsednik Ljuba Davidović. Poslanci demokratskega bloka so člane nove vlade burno pozdravili. Pozdravom se je pridružil tudi del galije. Pristaši drugih strank so molčali in ostali mirni. Seja je otvoril predsednik dr. Pavlovič, nakar so bile opravljene

formalnosti. Po razdelitvi zbornice v sekcije je vstal ministrski predsednik Ljuba Davidović in med napeto pozornostjo preklical program nove vlade. Ministrova izvajanja so spremljale vse vladine stranke z odobravanjem. Opozicija je ostala tudi sedaj mirna. Po deklaraciji (priobčemo jo prihodnjič) je prosil poslanec Petrovič, da naj se razdeli vladna izjava med poslance oziroma naj se dostavi vsem parlamentarnim klubom, da bodo imele stranke priložnost jo preštudirati in zavzeti svoje stališče. Ministrski predsednik je izjavil, da je s tem predlogom zadovoljen.

Nato je bila seja zaključena. Debata v vladni izjavi se prične v ponedeljek in bo trajala po sedanjih dispozicijah 4 do 5 dni.

Ministrska kriza na Češkem.

Praga, 23. avg. Kabinet Tusar se nahaja v latentni krizi. Tusar se je moral boriti že v začetku svojega kabineta proti odporu narodnih socijalistov. Obenem pa je tudi dr. Rašín v odsotnosti Kramača v imenu narodne skupščine brezuspešno poskušal vreči vladno večino. V slučaju da Tusar odstopi, zamenjajo socialne demokrate narodni socijalisti. Taka rešitev krize bi bila uspešna proti zunanji politiki Masaryka, ki hoče doseči sporazum z Nemci. V dosego sporazuma sta konferirala v zadnjih tednih Tusar in vodja nemških socijalnih demokratov na Češkem Seliger.

Jugoslovanska komisija v Budimpešti.

Budimpešta, 23. avg. Sem je dospela jugoslovanska komisija, obstoječa iz enega oficirja in dveh civilistov. Razpravlja se o vprašanju aprovizacije.

Ententa dementira.

Dunaj, 23. avgusta. »Wiener Allgemeine Zeitung« izve, da ententa zanikuje svoječasno vest »Tempa«, ki je trdil, da je bila ententa udeležena pri pogajanjih za ustanovitev velike katoliške države v srednji Evropi. Ta stremljenja izvirajo iz Bavorske in ni ententa z njimi v nikakoli zvezi.

Brzojavka ruskih boljševikov.

Ženeva, 23. avgusta. Iz Moskve se poroča brezčasno: Kolčakova prošnja za japonsko vojaško pomoč je bila odklonjena. Kolčakova armada je razpadla v posamezne skupine po 300 do 350 mož brez vsake rezerve. Mi (namreč boljševiki) napredujemo in stojimo 70 vrst južnovzhodno od Orenburga. Na južni fronti se Kozaki nočejo vojskovati v Denjkinovi armadi.

Vesti Ljubljanskega dopisnega urada.

Tržaški guverner v Tolminu.

LDU. Reka, 23. avg. »Popolo« poroča iz Trsta, da je obiskal tržaški guverner Cuffoli Tolmin in da ga je ondodni župnik Rojč navdušeno pozdravil. Italijanski listi nadalje poročajo, da so pozdravili guvernerja v imenu slovenskega prebivalstva tudi vsi odličnejši slovenski domačini.

Tržaški dogodki pred sodiščem.

LDU. Trst, 23. avgusta. V sredo se je začel v Trstu pred vojaškim sodiščem proces proti ošebam, aretiranim ob zadnjih nemirih v Trstu. Obtoženi so: Zanetti, ker je baje klical: »Živela Jugoslavija! Dolj z Italijo!« Gianelli, ker je baje klical: »Živio socializem! Živela revolucija!« in Rhein, ki je baje klical: »Živeli Nemci! Dolj z Italijo!« Kot priče so fungirali trije stražniki, ki so takrat aretirali obtožence. Dasi se ni mogla dobiti nobena druga priča proti obtožencem, je bil Zanetti obsojen na šest mesecev ječe, Gianelli na štiri mesece in Rhein na dvajset dni. (Potemtakem je v Trstu najhujši zločin klicati: »Živela Jugoslavija!«)

Nov roman!

Malu začnemo priobčevati nov velezanimiv humorističen roman.

Gospodarstvo.

g Zakon o postopanju z imovino podanikov neprijateljskih držav z dne 17. avgusta 1915, ki se je vsled sklepa ministrskega sveta z dne 5. februarja 1919 razširil na celo kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev, obsega v svojem čl. 4 kot imovino tujih podanikov tudi ves gotovi denar, vrednostne papirje in razne denarne prejemke. Vsled tega se v zmlusu čl. 19 in 21 tega zakona ne sme ničesar izplačati, kar bi imeli podaniki neprijateljskih držav terjati od posameznikov ali podjetij (domačih, tujih, mešanih), ampak z ozirom na čl. 22 zakona postopati po čl. 11 tega zakona in izročiti Upravi fondov. Zategadelj in pa na podlagi čl. 20 zakona o postopanju z imovino podanikov neprijateljskih držav, čl. 3, 5 in 16 pravilnika za izvedbo tega zakona. Odrejam, da vse osebe (fizična ali podjetja bodisi tuja, mešana ali čisto domača), izpolnijo svojo zakonito dolžnost, da namreč vse take dolgove in prejemke ter depozite neprijateljskih podanikov v kakršnikoli obliki takoj prijavijo podrejenemu ministru, da nikomur teh oseb ali podjetij ničesar ne izplačajo bodisi pod kateremkoli naslovom, ampak denar tega ministru polože v depozit Upravi fondov; samo tako se osvobodijo svoje obveznosti napram njim. Kdor bi postopal nasprotno, bi ga zadele vse posledice čl. 21 zakona o postopanju z imovino podanikov neprijateljskih držav. — Minister trgovine in industrije.

g Odprava tovorov v Severno in Južno Ameriko. Spedijska družba „Adriatica“ v Trstu poroča trg. in obrtniški zbornici v Ljubljani, da je sedaj dana možnost, blago pošiljati preko Trsta v Severno in Južno Ameriko, ker ni ovir glede prevoza po ozemlju, ki je od Lahov zasedeno. Natančnejša poročila je dobiti pri omenjeni spedijski družbi.

g Trgovski promet med Jugoslavijo in Italijo. Tržaška obrtna in trgovska zbornica je sprejela obvesilo italijanskega trgovskega ministru, da se mora z vsem blagom, ki se izvažava v Jugoslavijo, postopati enako, kakor z blagom, namenjenim v Nemško Avstrijo. Italijanski finančni minister je nadalje odredil, da se zopet dovoli izvoz blaga v Madžarsko. Tudi za ta izvoz veljajo določbe, sklenjene svoječasno z Nemško Avstrijo.

g Ameriško demobilizacijsko blago. Neka dunajska tvrdka, ki je poverjena z razprodajo ameriškega demobilizacijskega materiala za izhodno-evropske države, je poslala trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani ponudbo za naslednje predmete: material za železnice, avtomobile, različne rokavice, oblačilno blago, platno, raznovrstno orodje, kovine, različno materialno in kratko blago, šipe za okna, vrvi ter razna olja in kisline. Seznam predmetov in cene so interesantom v zbornični pisarni na vpogled.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Anton Pesek.
Tiska „Zvezna tiskarna“ v Ljubljani.

Proda se:

Pšenica, koruzo, ječmen, oves, konoplino seme, vsako količino prodam. Vaclav Vyška, Daruvar, Slavonija. 1238

Prodaj posestvo pol ure od Ptaja z 8 oralo zemlje, travnikov in pašnikov. 4234

Hiša z gostilno in trgovino ter 2 orala travnika se radi smrti lastnika takoj ceno prodaj. Naslov pove Anončni zavod Beseljak & Rožanc, Ljubljana, Cankarjevo nab. 5.

4 avtomobilne zračnice 895 krat 135 na prodaj, skoraj popolnoma nove. Naslov pove uredništvo. 1183

Kupi se:

Kapim trpenin po visoki ceni. Iv. Jančar & Co Ljubljana, Slomškova ulica 10.

Drva ali tudi gozd v bližini železnice kupi lesotovarna tvrdka. Naslov pove Anončni zavod Beseljak & Rožanc, Ljubljana, Cankarjevo nab. E. 1200

Rezan in okrogel les, ogilje, tramove, drva, kupuje vsako množino. L. Rebolj, Kranj. 1167

Kupi se vsaka množina bukovih in hrastovih drv. Množina in cena naj se v ponudbah označijo. Malenšek M. Maribor. Posredovalci dobe provizijo. 1180

Kupi se srednjevelika kopalna banja. Ponudbe s ceno na upravo pod P. J.

Službe:

Popolno trgovsko izobražena starejša moč, večletni trg potnik, vodja cele trgovine in knjigovodja, želi službe kot vodja trgovine, skladiščnik, expeditor ali knjačenega, najsiho v katerikoli stroki. Nastop s 1. septembrom. Ponudbe „Starejša moč 37“ na upravnitvo. 1231

Dobro vpeljan trgovski potnik, kateri je potoval skozi 14 let sedanjo Jugoslavijo v manufakturni in galantaiski stroki, išče mesta. Nastop s 1. septembrom in najsiho v katerikoli stroki. Ponudbe „Dobro vpeljan 30“ na upravnitvo. 1232

Prodajalka večja mešane stroke išče službe, najraje kje na Hrvaškem. Naslov pove uprava tega lista.

Tražim 3-4 kožarska pomočnika sa stanom i obiskom, a po volji i bez nastup odmah. Vjekoslav Halužan, Varaždin, Zagrebačka c. 13. 1227

Spreten in zanesljiv kobiljaž se sprejme k lepim konjem. Kje pove uprava tega lista. 1221

Išče se gospodinja za na deželo, ki zna kuhati in se razume na živino in polje. Nastop takoj, plača po dogovoru. Cenjene ponudbe pod „Gospodinja“ na upravnitvo Jugoslavije. 1219

Dva mizarška pomočnika preskrbljena s hrano in stanovanjem ter dobro plačo sprejme lg. Toplak, strojno mizarstvo v Trbovljah II.

Razno:

Iščem mesečno sobo proti dobrem plačilu pod „Trajno“ na Anončni zavod, Beseljak & Rožanc, Ljubljana, Cankarjevo nab. 5. 1235

S popolno oskrbo išče k dobri družini stanovanje za sredi septembra, gojenka trgovske šole. Ponudbe na Avočno ekspedicijo Al. Matelič, Ljubljana. 1233

Visokošolec, pravnik, ki nima sredstev za nadaljevanje študij, išče osebo, ki bi ga podpirala 2-3 leta. Povračilo po dogovoru. Prednost samostojnim ženskam vsake starosti. Ponudbe pod „pomoč visokošolcu“ na upravnitvo lista. 1230

Boljši obrtnik išče stanovanje z hrano pri boljši družini. Ponudbe pod „Stanovanje“ na upravo lista.

Dopisovanje in ženitne ponudbe

Dve inteligentni gospodini želita v svrhu zabave korespondirati z istotakimi gospodoma. Ponudbe pod „Usoda“ in „Slučaj“ na upravnitvo lista. 1236

Komisijaska trgovina

Filip Pečenko, Ljubljana, Dunajska cesta št. 6, priporoča svojo bogato zalogo manufakturnega blaga: cefirja, tiskovine, parhenta, klota, hlačevine, nogavic, robcev, sukanca, črne in bele svile, gumbov, pritiskačev, rince za čevlje in drugih izdelkov čeških tvornic, katere zastopa.

Najlepše darilo mladini

je povest slovenskega dečka iz prefekle svetovne vojske

DORE

Knjiga je lepo ilustrirana ter bo v mestu in na deželi vzbudila veliko zanimanje. Cena vezani knjigi je K 4.—. Dobiva se v knjigarnah kakor tudi v Zvezni knjigarni v Ljubljani, Marjina trg 8.

Kavarna „Zvezda“

P. n. občinstvu uljudno naznanjam, da sem prenovil vse kavarniške prostore. Priporočam se tudi nadalje za naklonjenost p. n. občinstva, zagotavljajoč najsolidnejšo postrežbo.

Jos. Ivančič, kavarnar.

„GADJE GNEZDO“

Spisal Vlad. Levstik. Izdala Zvezna tiskarna v Ljubljani. Cenabroj. 8 K, vezano 10 K. GADJE GNEZDO je najlepša povest, kar jih je izšlo zadnja leta.

Trgovina

z steklenino in porcelanom ter steklarskim obratom v Mariboru se takoj **proda.**

Dobro vpeljana. Trgovina ima veliko in lepo pročelje, ter kompletno trgovsko in skladiščno opravilo.

Vpraša se v Mariboru, Koroška cesta 10.

Najboljši uspeh imajo oglasi v „Jugoslaviji“, ker je zelo razširjena in jo vsakdo rad čita!

Odvetnik phil. et iur. dr.
Josip Hacin
je otvoril pisarno
v Ljubljani, Kolodvorska ul. 8
(Rojnova hiša, nasproti hotela Štrukelj).

Parketne deščice

Prastove in bukove imam v zalogi po primerni ceni. Dalje prevzamem v izvršitev tudi vsa parketna dela v mestu in na deželi pokladanje in struženje novih in starih parketov, zdrgnjenje istih z železnimi strugami, likanje z voskom, napojenje z oljem. Delo točno in solidno.

Ljubljana, Ambrožev trg št. 9.
Anton Bokal,
polagalec parketov.

Alfonz Breznik

učitelj „Glasbene Matice“ in polni strok. dežel. sodišča Ljubljana, Kongresni trg št. 15 (nasproti nunske cerkve). Največja in najsposobnejša tvrdka in izposojevalnica klavirjev, pianinov in harmonijev. Velikanska zaloga vseh glasbenih instrumentov, strun in muzikalij. 167

Naznanilo.

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjamo, da smo prevzeli in razširili trgovino in delavnico gosp.

J. HLAVKA

Prešernova ulica štev. 5.

trije strokovnjaki in izdelujemo kot prej vse vrste protez, ortopedičnih aparatov, bandaž in trebušnih pasov, kakor tudi popravljamo in nikljamo vse kirurško orodje.

Priporočamo se slavnemu občinstvu kakor tudi gg. zdravnikom za nadaljno naklonjenost.

Tvrdka G. Besednik in drugovi,
družabniki: Besednik, Pečnik in Bogovac.

R. Verderber, fotograf v Kočevju

nudi 33 različnih fotografij prvega sokolskega izleta v Kočevje.

Razglednice se dobe v trgovini L. Schwentner v Ljubljani ali pa naravnost pri fotografu R. Verderber v Kočevju. — Kupi m tudi kompletan kinoaparati v dobrem stanju; prosim ponudb.

Št. 498/pr.

Razpis.

Mestni magistrat v Mariboru razpisuje sledeča službena mesta:

1. inženirja za mestno elektrarno;
2. II. mestnega zdravnika;
3. izprašanega strojnika in izprašanega kurjača pri mestnem vodovodu;
4. dveh stražnikov za tržno policijo;
5. maserke za mestno kopališče.

Prosilci za eno teh služb naj vpošljejo svoje prošnje mestnemu magistratu, ki daje tudi vsa eventualno zaželjena bližja pojasnila, do dne 31. avgusta 1919, ter naj jim prilože vsa tozadevna spričevala in dokazila o starosti, državljanstvu, fizični sposobnosti, navedenosti, dosedanjem službovanju in o jezikovnem znanju ter zahtevke glede plače.

Mestni magistrat Maribor, dne 19. avgusta 1919.

Vladni komisar: dr. Pfeifer, s. r.

Rudolf Rus, Kranj
priporoča svojo bogato
zalogo ur
briljantov, zlatnine in srebrnine
po najnižjih cenah. Postrežba
točna in solidna.

Vsakovrstne

šolske zvezke

izdeluje

Učiteljska tiskarna

Ljubljana, Frančiškanska ulica 6.

Zmerne cene!

Točna postrežba!

Kostanjev les kupi

v vsaki množini strojlina tovarna

Samsa & Co. v Ljubljani,

Marije Terezije cesta 2.

KONCERT

se vrši danes, dne 24. t. m. ob 4. uri pop.

v restavraciji „Zlatorog“

zraven „Narodne kavarne“ v Gosposki ul. 3, na kojem svira „Prvi jugoslovanski tamburaški klub „Ljubljana“. — Vstop prost.

FRANJO PAAR

Telefon br. 13 **Varaždin.** Brzojav: Paar Varaždin

Prva hrvatska veletrgovina svih pčelarskih sprava, košnica i sača iz zajamč. čistog voska.

Utemeljeno god. 1912.

Prostovoljna sodna dražba.

posestva pod vl. št. 147 k. o. Udmat s hišo številka 158 v Udmatu se vrši vsled sklepa okrajnega sodišča v Ljubljani z dne 6. avgusta 1919 P VIII 76/14/58 na prošnjo lastnikov dedičev Avgusta Heuffel iz Udma'a št. 158

dne 29. avgusta 1919 ob 9. uri dopoldne na licu mesta v Udmatu št. 158.

Izključna cena znaša K 100.000 in se ponudbe pod izključno ceno ne sprejmejo. Prodajalci si pridržijo pravico pomisleka 8 dni glede odobrenja prodaje. Na posestvu zavarovanim upnikom ostanejo njihove zastavne pravice brez ozira na prodajno ceno. Dražbeno izkupilo po odbitku prevzetih tabularnih dolgov se poravnava v 8 dneh od dražbenega potrdila.

Ostale dražbene pogoje je mogoče vpogledati v pisani podpisane sodnega komisarja, Slovenski trg št. 2.

V Ljubljani, dne 19. avgusta 1919.

notarski namestnik kot sodni komisar.

dr. Fran Prisljan l. r.

Prodaja kož.

Dne 1. septembra 1919 ob 10. uri dopoldne prodajalo se bode na javni dražbi

2000 govejih kož na javni dražbi

Kavcijo se plača v gotovini, državnih papirjih, obveznicah, vknjiženem posojilu i to v vrednosti

100.000 K je 40 000 dinarjev

Izlicitirane cene veljajo za kupca takoj s pridržkom, da iste odobri g. vojni minister.

Kože se morejo licitirati v skupinah od 500—1000 kosov. Kože so:

Posebej sušene — nesoljene

in posebej soljene — sirove.

Razprodaja se vrši v vojaški klavnici na Poljanski cesti. Kože se prodajo na kilograme.

Uprava klavnice.

Ludovik Fras

orožniški stražmojster

Anica Fras

roj. Lapornik

poročena

Celje-Laško, 15. avg. 1919.

ŽIGICE

orig. švedske znamke
Tönköpings
prodaja na debelo
Rudolf Zoré & Komp.
Ljubljana.

Sprejemem

tako

koncipijenta

če tudi začetnika. Pis-
menq ponudbe se naj
vpošljejo naravnost na
moj naslov: Advokat dr.
Vladimir Žitek v No-
vem mestu, Dolenjsko.

Oznanila

Union-Propagande Maribor

oddelek oglasne odprave

Vsem interesentom se
priporoča edina slov.
oblast.koncesijonirana
„Posredovalnica za
„obrat z zemljišči“:
nakup in prodaja po-
sestev, hipotečna po-
sojila i. t. d.

K. Troha, Maribor,
Tegethofova ul. 30.

Portland cement

prvovrstni dalmatinski,
ponuja brezobvezno po
K 6000.— za vagon
(jamščina za vreče znaša
K 2000.— za vagon) od
obale Split

Ljubljanska komerci- jalna družba z o. z.,

LJUBLJANA,

Bleiweisova cesta št. 18.

Sladkorja

je treba manj ako se vporablja

„Congo“ surogat kavo

praženo, zmlato, mešano s pravo
kavo. Originalni 63 kg zabor,
sortirano, okusno v 1/5, 1/10,
1/20 kg paketirano franko zabor
K 756.— Poštna pošiljatev
15 kg sortirano franko K 200.
— Odpošilja samo, ako se
pošlje denar naprej ali po pov-
zetju LANG & Comp., Osijek.
Brzojavi: LANGCOMP.

VREČE

vsake vrste in v vsaki
množini kupuje vedno in
plačuje najbolje trg. firma

J. Kušlan,
Kranj, (Gorenjsko).

Vizitnice

lične in po nizkih cenah priporoča **Zvezna tiskarna**
v Ljubljani, Stari trg št. 19.

Priporočamo edino tovarniško zalogo

šivalnih strojev

za rodbino in obrt ter njih posameznih delov.

Dobijo se potrebščine za šivilje, krojače in čevljarje ter galanterijsko in manufakturno blago.

JOS. PETELINC, Ljubljana, Sv. Petra nasip, za vodo desno.

Mlinski kamen

za žrnjo in

brusilni kameni

vsake velikosti se prodajo.

Cena po dogovoru.

Jožef Planina,
Rog.tec, Štajersko

GARJE

srbečico, hraste, lišaje,
uniči pri človeku in živini
mazilo zoper srbečico.
Brez duha in ne maže
perila. 1 lonček za eno
osebo 4 K. Po pošti 7 K
poštne prosto. Prodaja
in razpošilja lekarna
**Trnkóczy v Ljub-
ljani, zraven rotovža.**

Pozor poljedelci!

Izdelovalci čilskega solitra — jednega od najkoristnejših umetnih gnojil — želeči, da poljedelcem kraljestva SHS nudijo kar najboljša obveščanja in navodila o uporabi vseh vrst umetnega gnojila, a posebno onega, katero je našim zemljam najpotrebnejše in to je

azotno gnojilo

odprli so od 1. julija t. l. svojo delegacijo za kraljestvo SHS.

Pisarna delegacije se nahaja v Beogradu Resavska ulica št. 33 in stavlja svoje usluge brezplačno na razpolago vsem poljedelcem in zainteresovanim v kraljestvu SHS.

Oskrbnik

z družino najmanj 5 oseb, zanesljiv in delaven, se sprejme pod jako ugodnimi pogoji v bližini Maribora. Vprašanja na Ferk v Sturmberku pri Mariboru.

Pšenični otrobi

V skladišču v bivši predilni tovarni na dvorišču se prodajajo pšenični otrobi dokler traja zaloga v vrečah po 50 kg. Dobi se lahko tudi večjo množino

Vreče je prinesiti s seboj. Vhod iz ceste za deželno sodnijo.

Rezan in okrogel les

tramove — drva — oglje

kupuje vsako množino

„DRAVA“ lesna trgovska in industr. družba z o. z. v Mariboru.

Oglje

samo v celih vrečah, prodaja, dokler traja zaloga, „BALKAN“, trg. šped. kom. del. dr. Ljubljana.

Javna dražba

večje množine finega olivnega olja

se bo vršila dne 25. t. m. ob 10. uri dopoldne v skladišču „BALKAN“, Ljubljana, Dunajska cesta 33.